

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra PHILETS FORSLAG OM PEBERSVENDENE, SOM VIST VIL BLIVE IVÆRKSAT (1771)

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761564212016/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

104 PHILETS FORSLAG OM PEBERSVENDENE

kan blive ringest i, dog uden at tage nogen overordentlig ulykkelig Hændelse i Betragtning.

Naar jeg ved disse Bestemmelser forøger de Indkomster som jeg fastsatte, og naar jeg til de Betragtninger, som jeg før anstillede endnu legger to andre:

Den ene, at faa i Middelstanden og færre endnu i de høiere Stænder, har saa maadelige Indkomster som 400. Rdlr.

Den anden, at disse faa dog ikke kan glimre uden at bedrage deres Næste, og at de følgelig gjøre meget bedre ifald de indskrænke og gifte sig; eller i det mindste, at de Afgifter som Staten i Mangel af Lydighed vil paalægge dem, ifald mit Forslag bliver antaget, ikke vil være dem nogen betydelig Hindring i at glimre lige saa got, som de kunde før.

Naar jeg tager alt dette i Betragtning, saa er jeg fuldkommen overtydet om at have iagttaget den nøiagtigste Billighed imod Pebersvendene, da jeg fastsatte den omtalte Summe, og saa meget uvælgeligere imod alle de Indvendinger og Klagemaal, som jeg forud seer at Pebersvendene endnu vil gjøre, som jeg veed med hvilken Lethed de kan besvares. Vilde man f. E. gjøre mig den latterlige Indvending: hvorledes skal en Høi Hofbetient, en Høi Inden- eller Udenlands Minister kunde gifte sig med saa maadelige Indkomster? saa vilde jeg ikke engang betjene mig af det jeg har sagt, at alle de Udgifter som hans Ærespost eller Embede udfordrer, først bør fradrages; men jeg vilde kun bede dem vise mig en, som har dem saa maadelige.

Jeg har sparet en Anmærkning til dette Sted, som jeg beder, at man for Alting vil legge meget nøie Mærke til. Det er denne, at det kan og bør være Staten ligegyldigt hvorfra en Pebersvend har sine Indkomster, enten han har dem af sit Embede, eller af sine Midler. Dem af Rangens nedre Klasser og dem af Middelstanden, fra hvilke jeg egentlig venter mig de fleste Klagemaal, troer jeg